

העבר הנשכח

לפני כשנה עלה אברהם ישראל ממצרים דרך צרפת. באמתחתו הביא סרט שקנה בצרפת תמורת הכסף שהצליח להרוץ ממצרים.

היה זה סרט ערבי בשם "אלמאדי אל-מגהול" (העבר הנשכח) וישראל בטח בהשקעת הוננו. הסרט בודאי ימשוך קהל רב של דוברי-ערבית בישראל ותמורת ההכנסות יוכל ישראל להסתדר בחייו החזשים.

כאשר פנה אברהם ישראל לשלשונות לשם קבלת רשיון הצגה עבור הסרט, נדחתה בקשתו, ללא כל סיבה מפורשת ("העולם הזה" 661). נשמעו רק הטענות שהיו סחר עם האויב, שוהי סחורה ללא רשיון וכיו.

שני סוגי אזרחים. אולם האיש לא התייחס. הוא פנה שוב, ועתה קיבל רשיון להציג את סרטו אולם אך ורק בתנאי שההצגות תיערכנה באולם קולנוע הנמצא בשטח של ישוב ערבי מרוכז. הצגות באזור ישוב יהודי לא תורשנה.

ישראל לקח את סרטו לנצרת — האזור הערבי המרוכז היחיד שיש בו אולם לה-



אווה גארדנר איש חוזר בתשובה.

צגות קולנוע — והמשלך לטפל במשרדי הממשלה לשם ביטול ההפליה. לבסוף הורשה לו להציג את הסרט גם בשטחים יהודיים, והסרט הוצג לראשונה בקולנוע סמור בירושלים ועתה בקולנוע יפאור (לפנים "אלהמברכה" הערבי) ביפו.

קציר מצרי. הסרט הוא נוסח מצרי של הסרט "קציר הגורל" ובו משתתפים השמות הגדולים של עולם האמנות המצרית. השחקן הראשי אחמד סאלם ביים ויצר אותו, לידו משתתף לילה (כהן) מוראד, הזמרת דימפורסת שנספתה בתאונת-אווירון לפני חזששים, והקומיקן בישראל ואקים. המוסיקה חוברת ע"י מוחמד עבדול ואהאב, הקומפוזיטור-הזמר הטוב ביותר של העולם הערבי.

זכרון הולך, זכרון חוזר. העלילה: יורש עשיר יוצא לחופשה, בדרך הוא נפצע באסון רכבת והוא מוצא את עצמו בבית-חולים עטוף תחבושות וחסר זכרון. האחות שטיפלה בו — תוך כדי זמרה — מרחמת עליו וכמוכן מתאהבת בו, ולו קחת אותו אליה לכפר לשם החלמה שלמה. הם נישאים ונולד להם ילד.

בינתיים מוצא לו האיש עבודה בקאהיר כעתונאי. והנה בעיר קורה לו אסון: פוגעת בו מכונת. התאונה מחזירה לו את זכרונו, אבל רק עד האסון הקודם. כך שהוא שוכח את האחות הרחמנית ואת בנו, וחוזר לביתו הקודם. האפריאנר. בינתיים השתלטו קרוביו על רכושו והופעתו הפתאומית אינה משמחת אותם ביותר. הם מתנכלים לצודו בדרך אחרת.

בת"דודו שמה לו פת. אביה "מפתיע" אותה בחדרו של אחמד. האב זועם, כבוד המשפחה נפגע. הוא ירצה, הוא ינקום, הוא יחזור את המוסר על כנו. הנערה ממרת בבכי. בחרור מתעורר הגיטלמן, והוא מבטיח לשאתה לאשה.

בינתיים הלכה אשתו ונעשתה זמרת. יום אחד מקבל האימפרסריו שלה (בישראל ואקים) הזמנה עבורה לשיר בנשף נישואים. המתחתנים: בעלה ובת-דודתו.

רגע אחד, כאשר היא שרה שיר שבעלה עצמו חיבר את המלים שלו, נדמה שייזכר בה, והמתח עולה. אולם קורה משהו והקסם נפסק.

בכל זאת מסתיים הכל בכי טוב ואחמד חוזר לזכרונו ולחיק משפחתו.

שעשועים מוז' מוגביות. החסרונ הגדול של הסרט הוא הסילוף שנגרם בגלל תרגום עלילה אירופית מבלי להתאימה לתנאים האמיתיים של מצרים. (בביתו של היורש בוערת כל הזמן אש, באח גדולה, בעוד שאין אף בית אחד במצרים היכול להתגאות בדבר כה מוזר וכה בלתי-נחוק). רק הקטעים המקוריים, כגון הריקוד הנפלא של תחיה קאריוקה (שקיבלה בינתיים חווה בהוליבוד) מראים על אפשרויותיו הגדולות של הקולנוע המצרי, העולה בהרבה על התעשייה הישראלית. הקולנוע המצרי בונה על ערכו המשעשע של הסרט (דבר שגם הוא תעמולה מוצלחת) בעוד שהסרט ה"ישראלי" מיוצר רק כדי להוציא דמעות ודולארים ממחרמים פוטנציאליים.

שדירת סאנסט

במשך עשרות שנים הפיצה הוליבוד אגדה רומנטית על עצמה, אגדה שהגיעה לקצות העולם באמצעות רשת הפרסומת העצומה ביותר שאורגנה אי-פעם. סוכני פרסומת, עתונאים, סרטי קולנוע, — כל אלה עזרו להחזיר למוחות האנשים שהור ליבוד היא עיר קסמים שבה הכל יתכן, והכל אמנם קורה. "כוכבים" מתגלים בן לילה, אנשים מתעשרים כהרף עין. בהור ליבוד מושלים ברמה מלכים ומלכות ש"מדינתם אינה מוגבלת אלא משתרעת על פני חמשת חלקי תבל. הוליבוד היא מרכז החטא המתוק: גן עדן אירופי שכמוהו לא היה מוזמן הארון אל ראשית... הכל טוב ויפה בטוב שבועלמות.

עתה באה הוליבוד עצמה ופוצצה הכל במחיידי אחד ואדיר.

ב"סאנסט בולבארד" של צ'ארלס בראקט ובליל חילדר ("אביה נפלה, אדם") מתג-לית הטראגדיה וההוליבודית באור קר, חור דר, אכזר. הוליבוד מאוכלסת, לפי הסרט, שלושה סוגי אנשים: אלה השואפים להגיע אל מרומי התהילה; אלה שהגיעו ו- עומדים עתה בראש; ואלה שהיו אי-פעם. הסרט דן בראשונים ובאחרונים. בעוד ש- התהילה עצמה משמשת לו מפתח פסי-כולוגי. כי התהילה, הפרסומת מליאת ה- קרים וההגזמות של אנשי האולפנים ה- עושים הכל כדי למכור את תוצרתם, מ- עילה את נפשו של ה"כוכב". כאשר הוא חולל להיות סחורה עוברת לקהל וסוכן ה- פרסומת עובר ממנו לפזר תהילות לא- חרים, הוא איננו יכול להשלים עם הדבר.

כזאת היא, ב"שדירת סאנסט", גורמה דזמונד (גלוריה סחאנסון) מי שהיתה כו- כב הסרט האילם ועתה, בגיל חמשים, עוונה מסרבת להאמין שאין לה סיכוי להופיע שוב בסרטים. היא גרה בבית עצום, בארמון ממש, שבנתה בשדירת סאנסט, הוליבוד, בזמן היותה מלכת ה- רטים. בודדה, נשכחת, רק מאקסי (אריך פון סטרוהיים) מי שהיה הבמאי שלה ועתה הוא משרתה הנאמן גר אתה. היא יושבת בבית הגדול והריק וכתבת הסריט בשביל עצמה. היא תשחק את שלומית בת הורדוס בסרט שיחזיר אותה אל הבד...

הגורל העיוור מביא אל הבית המזרחי את ג'יליס (חיליאם הולדן) מחבר-סרטי-טים צעיר הנמצא במצוקה כספית והמלא אשליות על הוליבוד. גורמה מציעה לו לערוך את התסריט שלה והוא רואה בה את האפשרות היחידה להשאר בהוליבוד. הוא מסכים, ואט אט למרות רצונו, הופך להיות מאהבה של השחקנית המזדקנת, ההיסטרית. כאשר הוא מנסה לעזוב את גורמה היא רוצחת אותו. בכורך הבית מלא עתונאים וצלמי יומנים. היא יורדת במדרגות למכונית המשטרה וכל האורות מכוננים אליה. עתה בטוחה השחקנית ש-

יצאה מדעתה שהרגע הגדול הגיע. שוב מופנות אליה המצלמות, שוב חוזרת אליה התהילה.

בראקט ווילדר, כרגיל, כתבו את ה- הסריט בצוותא, בעוד שבראקט הפיק חיל-דר ביים את הסרט, בריאליזם הרגיל שלו, בלי רחמים, בלי כחל וסרק. "שדירת סאנסט" הוא סרט כמעט ללא פגם. אם יש בו שתיים שלוש מגרעות, הרי הן קלות ערך לעומת גדולתו כמסמך חב-רת, כניתוח פסי-כולוגי וכדראמה משבנעת. גלוריה סחאנסון עצמה היא "מי שהיתה" וה-תפתחה בסרט מו-סיפה לו אמת לא מעטה. גם אריך פון סטרוהיים מ-חק כמעט את עצי-מו. הוא היה במאי נודע בתקופת ה-רט האילם. אולם בניגוד למאקס פון מאנהיים בסרט, הרי הוא עתה שחקן נודע. משחק שני כוכבי הסרט האילם הללו הוא מושלם. לחיליאם הולדן תפקיד קשה ביו-תר והאופן בו הוא מבצע אותו משכנע מאד. זהו שחקן בעל כשרון מזהיר.

החוזר בתשובה

גיבור הסרט הוא פדיה, סופר רוסי צעיר (גריגורי פק). הרמיון בינו לבין דוסי-טויבסקי מודגש ביותר מנקודה אחת: זי-קמו של דוסיטויבסקי לדת דומה לזו של פדיה. פדיה, כמו הגאון הרוסי, נכפה. כמו כן כתב דוסיטויבסקי את הרומן שעליו מושתת הסרט, בגוף ראשון.

הראשונים שיתמרמרו על הסרט יהיו, אפוא, קוראיו של דוסיטויבסקי. אולם גם אם יתעלמו האחרים מן המקור הספרותי שסורס וייתפקו בהחזרת בתשובה כב-עוד סרט, לא יוכלו להשלים עם העוב-דה המרה שזוהו אחד הסרטים המזויפים ביותר שיצאו מבית החרושת ההוליבודי בחודשים האחרונים.

פדיה, הסופר הצעיר, נוסע מרוסיה ל-פאריז. ברכבת הוא פוגש בפאולין אוסי-טרובסקי (אווה גארדנר). בתו המקסימה של גנראל (וואלטר יוסטון) המבלה את חייו במשחקי הקלפים והרולטה בקאזינו חיסכאדן. פאולין יורדת מן הרכבת בחיי-סבאון ופדיה אחריה. לאחר זמן נודע לו שפאולין "הובטחה" על ידי אביה למנהל הקאזינו (מלוין דוגלאס) שלו הוא חייב כסום כסף גדול. פדיה זוכה בכסף במש-חק הרולטה, עומד "לפדות" את פאולין,

מפסיד שוב את הכסף במשחק, וזוכה לבסוף בפאולין.

שני שחקנים המופיעים בסרט הזה (ש-בוים בידי רוברט — "ג'וני בלינדה" — סיוזמק) וואלטר יוסטון ופראנק מורגאן



לידה מוראד הבעל חוזר לאשתו.

נפטרו מיד לאחר שיצא לאור. שניהם מתו משבץ הלב.

חידון הקולנוע ד"ב כאיים

- 1. סרטו הראשון, על מוציא-לאור, מיל-יוגר, של רשת עתונים אמריקאית, עשה רושם גדול בעולם. רבים ראו בו ביוגרפיה מוסווית של ראנדולף היירסט, איל-העתונות האמריקאי. הוא ביים את הסרט, כתב או-תו והופיע בתפקיד הראשי. הופיע כשה-קן בסרטים רבים. בשנה האחרונה, בסרט שנקום עלילתו וינה שלאחר המלחמה. מי הוא?
  - 2. אגד מחשובי הבמאים בהוליבוד, ו-אמן חסר הפסיכולוגי הוא — — — — —? הוא ביים את "שנות חיינו היפות ביותר".
  - 3. במאי זה תמחה בסרטי-פאר רבי משתתפים, אך שטחית-תוכן. סרטו הא-חרון, שטרם הגיע ארצה, — "שמסון ו-לינה". שמו — — — — —?
  - 4. במאי איטלקי שהתפרסם הן בגלל כרסו על רומא בזמן הכיבוש הגרמני והן בגלל רומאן עם שחקנית שבדית גדולה. מי הוא?
  - 5. שני במאים-סופרים אלה עובדים המיד בצוותא. סרטם האחרון הוא על אודות עולם הבאלט. אחד מסרטיהם הקוד-מים: "חיינו ומותו של קולנל בלימפ".
- בגליון הבא יתפרסם החלק החמישי ו-האחרון של חידון הקולנוע. הקוראים מת-בקשים לשלוח את התשובות לכל חמשת החלקים בבת אחת, כלומר לחכות עד השבוע הבא.



גלוריה סוואנסון וויליאם הולדן הכוכב חוזר אל הבד.